

सम्पूर्ण - संक्षिप्त - समर्थ

CURRENT AFFAIRS गुरु

UPSC/MPSC मराठी माध्यमात तयारी करणारे विद्यार्थी यांच्या साठी

22nd AUGUST 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa Marathi

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

22nd August 2022

1. - कायद्याच्या नियमाबद्दल:	3
(i) याचा अर्थ:	3
(ii) भारतातील कायद्याचे राज्य आणि राज्यघटना:	3
2. - क्लाउडबस्ट इव्हेंटचे तपशील:	4
(i) बदल:	4
(ii) घटना:	4
(iii) हवामान बदलाचे परिणाम:	4
(iv) अंदाज:	5
3. - पोलिओ विषाणू बदल:	6
(i) बदल:	6
(ii) इम्यूनोलॉजीच्या दृष्टीने तीन वेगळे वाइल्ड पोलिओव्हायरस स्ट्रेन आहेत, प्रत्येक इतरांपेक्षा वेगळे:	6
(iii) प्रसार:	6
(iv) लक्षण:	6
(v) प्रतिबंध आणि उपचार:	6
(vi) लसीकरण:	6
(vii) नुकतेच झालेले उद्रेक:	7
(viii) भारतात पोलिओ विषाणू:	7

4. - आधार मतदार ओळखपत्र लिंकेजचे तपशील:..... 8

- (i) निवडणूक कायदे (सुधारणा) विधेयक, 2021 चे कोणते प्रमुख घटक आधारला मतदार यादीशी जोडण्याची परवानगी देतात? 8
- (ii) मतदार ओळखपत्र यादीशी आधार जोडण्याचा पर्याय का निवडला गेला?..... 8
- (iii) मतदार याद्या आणि आधार यांचा एकत्रित वापर केल्यावर कोणते फायदे मिळतात? 9
- (iv) मतदार यादीशी आधार जोडण्यामुळे कोणत्या समस्या निर्माण होतात?..... 9
- (v) काय करावे लागेल? 11

संपादकीय विश्लेषण 12

1. स्टेम क्षेत्रातील महिला:..... 12

- (i) बदल:..... 12
- (ii) महत्त्व: 12
- (iii) भारतातील STEM क्षेत्रात महिलांचा सहभाग:..... 12
- (iv) कमी सहभागाची कारणे:..... 12
- (v) महिलांच्या सहभागाला प्रोत्साहन देण्यासाठी उपक्रम:..... 13

2. फेशियल रेकग्निशन तंत्रज्ञान:..... 15

- (i) फेशियल रेकग्निशन म्हणजे काय?..... 15
- (ii) चेहरा ओळखण्याचे फायदे:..... 15
- (iii) स्वयंचलित ओळख:..... 15
- (iv) चेहरा ओळखण्याच्या तंत्रज्ञानाचे तोटे:..... 15
- (v) अद्याप नियोजन टप्प्यात:..... 18

1. - कायद्याच्या नियमाबद्दल:

भारतातील कायद्याचे राज्य आणि राज्यघटना:

GS II

विषय→संविधानाशी संबंधित मुद्दे

याचा अर्थ:

- "कायद्याचे राज्य" हा शब्द सुरुवातीला इंग्लंडमध्ये वापरला जात होता, त्याला भारतात मान्यता मिळाली आहे. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 13 मध्ये कायद्याचे राज्य नमूद केले आहे.
- कोणीही कायद्याच्या वर नाही, मग त्यांचे स्थान किंवा स्थान काहीही असो आणि प्रत्येकजण सामान्य न्यायालयांच्या निर्णयाच्या अधीन असतो, सोप्या भाषेत सांगायचे तर.
- कायद्याच्या राज्याची संकल्पना सांगते की कोणालाही मनमानी किंवा कठोर वागणूक दिली जाऊ नये.
- "कायद्याचे राज्य" या वाक्यांशाचा अर्थ असा आहे की कायदा एखाद्या व्यक्ती किंवा शासकाला लागू न होता व्यक्ती किंवा व्यक्तींच्या गटांना लागू झाला पाहिजे.
- "व्यापक अनुप्रयोगाची कायदेशीर तत्त्वे, प्रशासकीय संस्था किंवा प्राधिकरणांद्वारे ओळखली जातात आणि स्वयंसिद्ध स्वरूपात तयार केली जातात" ब्लॅक'स लॉ डिक्शनरी "कायद्याचे नियम" कशी परिभाषित करते.
- ऑक्सफर्ड अँडव्हान्स्ड लर्नर्स डिक्शनरीमध्ये कायदा राज्य आणि तेथील प्रत्येक नागरिकावर नियंत्रण ठेवतो अशा परिस्थितीला "कायद्याचा नियम" म्हणून संबोधले जाते.

- शासनाच्या तिन्ही शाखा संविधानाच्या अधीन आहेत कारण न्यायपालिका, कायदेमंडळ आणि कार्यपालिका यांनी केवळ त्यातील तरतुदींचे पालन केले पाहिजे असे नाही तर त्यांची अंमलबजावणी देखील केली पाहिजे.
- न्यायिक पुनरावलोकनास घटनेने स्पष्टपणे मान्यता दिली आहे आणि लोक त्यांच्या घटनात्मक अधिकारांचे समर्थन करण्यासाठी उच्च न्यायालय आणि सर्वोच्च न्यायालयाकडे जाण्यास मोकळे आहेत. जर कार्यकारी किंवा सरकारने त्यांच्या अधिकाराचा गैरवापर केला किंवा अप्रामाणिकपणे कृती केली, तर सामान्य न्यायालयांमध्ये त्या कृती रद्द करण्याची क्षमता असते.
- कायद्याच्या शासनाची कल्पना, जी या प्रकरणात कायदेशीरतेच्या मानकांनुसार सर्व प्रशासकीय कृतींचा न्याय करण्याच्या कायदेशीर व्यवस्थेच्या क्षमतेचा संदर्भ देते, ही आपल्या घटनात्मक व्यवस्थेची मूलभूत आणि सर्वात विशिष्ट बाब आहे, भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या मते. मुख्य सेटलमेंट कमिशनर पंजाब विरुद्ध ओम प्रकाश.
- न्यायालयाने पुढे म्हटले आहे की दुहेरी राज्याची कल्पना, ज्यामध्ये सरकारी कारवाई न्यायालयीन तपासणीपासून प्रतिकारशक्तीच्या विशेषाधिकारप्राप्त स्थितीत ठेवली जाते, कायद्याच्या नियमाच्या संकल्पनेद्वारे नाकारली जाते.
- स्रोत→हिंदू

2. - क्लाउडबर्स्ट इव्हेंटचे तपशील:

जीएस आय

विषय→भूगोल संबंधित समस्या

बद्दल:

- ढगफुटी हे संक्षिप्त, शक्तिशाली मुसळधार पाऊस आहेत जे विशिष्ट ठिकाणी होतात.
- 20 ते 30 चौरस किलोमीटर क्षेत्रामध्ये 100 मिमी प्रति तास पेक्षा जास्त होणारा अनपेक्षित पाऊस याला हवामानशास्त्रीय घटना म्हणून संबोधले जाते.
- मान्सूनचे ढग अरबी समुद्र किंवा बंगालच्या उपसागरातून हिमालयापर्यंत प्रवास करून मैदानी प्रदेश ओलांडतात आणि अधूनमधून दर तासाला 75 मिलिमीटर पाऊस पडत असल्याने भारतीय उपखंडात हे वारंवार घडते.

घटना:

- कमी तापमान आणि थोडे वारे यांमुळे सापेक्ष आर्द्रता आणि ढगांचे आच्छादन त्यांच्या कमाल पातळीवर असते, ज्यामुळे अनेक ढग त्वरीत घन होतात आणि ढगफुटी निर्माण होतात.
- जेव्हा तापमान वाढते, तेव्हा आकाश अधिकाधिक ओलावा धरून ठेवू शकतो आणि हा ओलावा थोड्या काळासाठी, साधारणतः दीड किंवा एक तासासाठी

जलद, तीव्र मुसळधार पाऊस म्हणून पाऊस पडू शकतो, ज्यामुळे डोंगराळ भागात अचानक पूर येतो आणि शहरांमध्ये नागरी पूर येतो.

- ढगफुटी म्हणजे अचानक, मुसळधार पाऊस जो पावसापेक्षा वेगळा असतो कारण पाऊस हे ढगातून पडणारे घनरूप पाणी असते.
- 100 मिमी प्रति तास ओलांडणारा पाऊस ढगफुटी म्हणून ओळखला जातो.
- ढगफुटी नैसर्गिकरीत्या येते, पण ती अचानकपणे, अत्यंत अनपेक्षितपणे आणि भरपूर पावसाने होते.

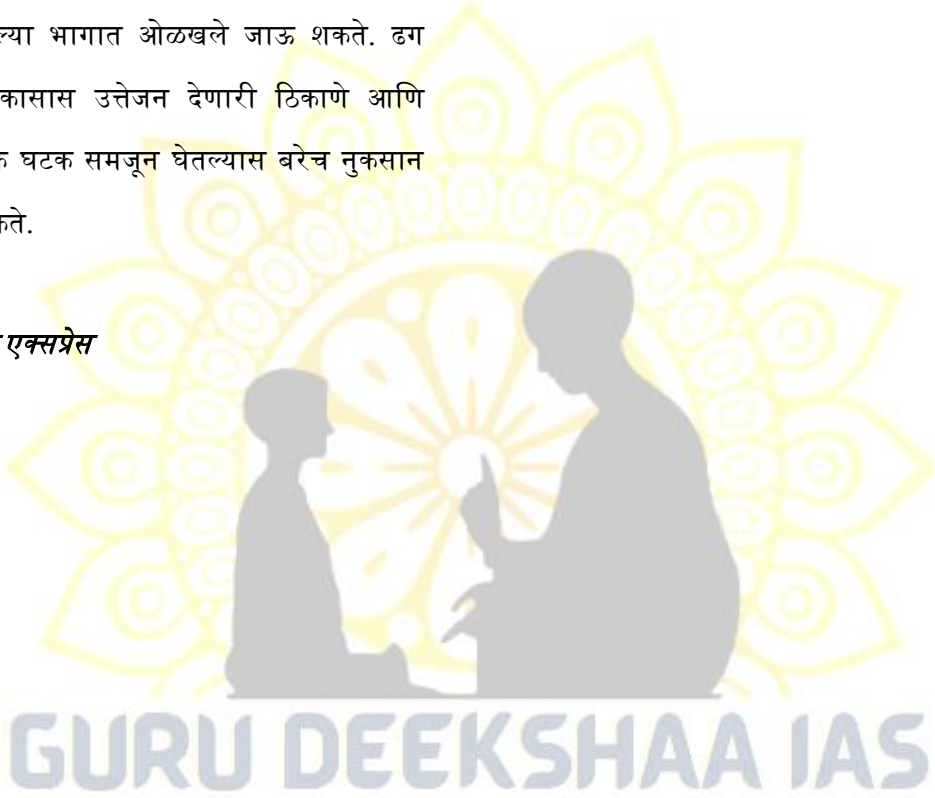
हवामान बदलाचे परिणाम:

- जगातील अनेक प्रदेशांमध्ये हवामान बदलामुळे ढगफुटी अधिक सामान्य आणि तीव्र होतील, असे असंख्य अभ्यासातून दिसून आले आहे.
- जागतिक हवामान संघटनेने मे २०२१ मध्ये ही शक्यता वर्तवलेल्या जागतिक हवामान संघटनेच्या म्हणण्यानुसार, वार्षिक सरासरी जागतिक तापमान पुढील पाच वर्षांपैकी किमान एका वर्षात पूर्व-औद्योगिक पातळीपेक्षा 1.5°C पर्यंत वाढण्याचा अंदाज आहे.
- अहवालानुसार, २०२१ ते २०२५ दरम्यानचे किमान एक वर्ष २०१६ हे सर्वात उष्ण वर्ष म्हणून मागे जाण्याची ९०% शक्यता आहे.
- हिमालयीन प्रदेशातील दशकातील तापमान वाढ ही जागतिक स्तरावरील तापमान वाढीच्या दरापेक्षा जास्त असल्याने तेथे अधिक ढगफुटी झाल्याची नोंद आहे.

अंदाज:

- ढग फुटणे झपाट्याने विस्तारत असल्याने, ते कधी होतील याचा अंदाज लावण्याचा कोणताही अचूक मार्ग नाही.
- ढग फुटण्याची शक्यता निश्चित करण्यासाठी रडारचे महागडे, अत्यंत अचूक नेटवर्क आवश्यक आहे.
- कमी पल्ल्याच्या आधारावर फक्त जास्त पावसाची शक्यता असलेल्या भागात ओळखले जाऊ शकते. ढग फुटण्याच्या विकासास उत्तेजन देणारी ठिकाणे आणि हवामानविषयक घटक समजून घेतल्यास बरेच नुकसान टाळले जाऊ शकते.
- स्रोत→ इंडियन एक्सप्रेस

3. - पोलिओ विषाणू बद्दल:

GS II

विषय→आरोग्याशी संबंधित समस्या

बद्दल:

- पोलिओ म्हणून ओळखला जाणारा अपंग आणि संभाव्य घातक विषाणूजन्य संसर्ग मज्जासंस्थेला हानी पोहोचवतो.

इम्यूनोलॉजीच्या दृष्टीने तीन वेगळे वाइल्ड पोलिओव्हायरस स्ट्रेन आहेत, प्रत्येक इतरांपेक्षा वेगळे:

- वाइल्ड पोलिओव्हायरस प्रकार 1 (WPV1)
- वाइल्ड पोलिओव्हायरस प्रकार 2 (WPV2)
- वाइल्ड पोलिओव्हायरस प्रकार 3 (WPV3)
- अपरिवर्तनीय अर्धांगवायू किंवा मृत्यू यांसारखी समान लक्षणे या तिन्ही प्रकारांमध्ये आढळतात. अनुवांशिक आणि विषाणूशास्त्रीय फरकांमुळे, हे तीन स्ट्रेन अद्वितीय विषाणू आहेत ज्यांचे प्रत्येक स्वतंत्रपणे निर्मूलन करणे आवश्यक आहे.

प्रसार:

- विषाणू बहुतेक वेळा विष्टा आणि तोंडाद्वारे एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे प्रसारित केला जातो, तर तो सामायिक वाहनाद्वारे (उदाहरणार्थ, दूषित पाणी किंवा अन्नद्वारे) कमी वारंवार होऊ शकतो.

- बहुतेक बाधित मुले पाच वर्षांखालील आहेत. मज्जासंस्थेकडे जाण्यापूर्वी विषाणू कोलनमध्ये विकसित होतो, जिथे तो पक्षाघात होऊ शकतो.

लक्षणे:

- बहुतेक पोलिओ रुग्णांची तब्येत चांगली असल्याचा दावा केला जातो. ताप, थकवा, मळमळ, डोकेदुखी, हात आणि पाय दुखणे इ. यासह किरकोळ लक्षणे काही रुग्णांनाच जाणवतात.
- काही प्रकरणांमध्ये, पोलिओ संसर्गामुळे स्नायूंचे कार्य कायमचे नष्ट होऊ शकते (अर्धांगवायू).
- मेंदूला संसर्ग झाल्यास किंवा श्वासोच्छ्वासाचे स्नायू अर्धांगवायू झाल्यास पोलिओ प्राणघातक ठरू शकतो.

प्रतिबंध आणि उपचार:

- कोणताही इलाज नसला तरीही लस प्रतिबंधित करण्यात मदत करू शकतात.

लसीकरण:

- ओरल पोलिओ लस (OPV): संस्थात्मक प्रसूतीसाठी, ही लस तोंडावाटे जन्म डोस म्हणून दिली जाते, तीन प्राथमिक डोस सहा, दहा आणि चौदा आठवडे आणि एक बूस्टर डोस सोळा ते चोवीस महिने वयाच्या.
- डीपीटी (डिप्थीरिया, पेर्टुसिस आणि टिटॅनस) च्या तिसऱ्या डोससह, इंजेक्टेबल पोलिओ लस (IPV) सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रम (UIP) चा भाग म्हणून दिली जाते.

नुकतेच झालेले उद्रेक:

- 2019 मध्ये फिलीपिन्स, मलेशिया, घाना, म्यानमार, चीन, कॅमेरून, इंडोनेशिया आणि इराणमध्ये पोलिओचा प्रादुर्भाव नोंदवला गेला. यापैकी बहुतेक उद्रेक लस-व्युत्पन्न होते, ज्याचा अर्थ असा होतो की विषाणूचा दुर्मिळ ताण लसीकरणामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या ताणापासून अनुवांशिकरित्या वळवला गेला.
- डब्ल्यूएचओच्या मते, जर तोंडावाटे लसीचा विषाणू उत्सर्जित केला गेला आणि असुरक्षित किंवा कमी लसीकरण न झालेल्या लोकसंख्येमध्ये कमीतकमी 12 महिने प्रसारित होऊ दिला, तर तो रोग (जागतिक आरोग्य संघटना) होऊ शकतो.

भारतात पोलिओ विषाणू:

- 2014 मध्ये डब्ल्यूएचओने भारताला पोलिओमुक्त घोषित केल्यानंतर तीन वर्षांनी एकही रुग्ण आढळला नाही.
- प्रभावी पल्स पोलिओ मोहिमेने सर्व मुलांना पोलिओचे थेंब पाजल्याने हे यश शक्य झाले.
- 13 जानेवारी 2011 रोजी, देशातील अंतिम वन्य पोलिओव्हायरस प्रकरण आढळून आले.
- स्रोत → हिंदू

4. - आधार मतदार ओळखपत्र लिंकेजचे तपशील:

GS II

विषय→निवडणूक संबंधित समस्या

निवडणूक कायदे (सुधारणा) विधेयक, 2021 चे कोणते प्रमुख घटक आधारला मतदार यादीशी जोडण्याची परवानगी देतात?

- मतदार ओळखपत्राशी आधार कार्ड लिंक करणे: 1950 च्या कायद्यानुसार, एखादी व्यक्ती मतदार नोंदणी अधिकार्याकडे अर्ज सादर करून आपले नाव मतदारसंघाच्या मतदार यादीत समाविष्ट करण्याची विनंती करू शकते. पडताळणीनंतर, अर्ज नोंदणीसाठी पात्र असल्याचे निश्चित झाल्यास, अर्जदाराचे नाव मतदार यादीत समाविष्ट करण्याचा आदेश अधिकारी देईल.
- विधेयकानुसार, निवडणूक नोंदणी अधिकारी एखाद्या व्यक्तीला त्यांच्या ओळखीची पुष्टी करण्यासाठी त्यांचा आधार क्रमांक विचारू शकतो. त्यांचे नाव मतदार यादीत आधीपासूनच असल्यास, त्यांची नोंद प्रमाणित करण्यासाठी त्यांचा आधार क्रमांक आवश्यक असू शकतो.
- निवडणूक रेकॉर्डमधून कोणतीही नावे काढली जाणार नाहीत कारण कोणीतरी आधार क्रमांक देऊ शकत नाही आणि त्यांची नावे जोडण्याच्या सर्व विनंत्या मंजूर केल्या जातील. या लोकांकडून आवश्यक असलेली कोणतीही पर्यायी कागदपत्रे मिळू शकतात.

- लिंक न करण्याचे कायदेशीर औचित्य म्हणून काय पात्र आहे हे सरकार ठरवेल: लोकांना त्यांचे आधार लिंक न करण्याचा पर्याय देण्यासाठी, सरकार "पुरेसे कारण" काय आहे हे परिभाषित करेल.

मतदार ओळखपत्र यादीशी आधार जोडण्याचा पर्याय का निवडला गेला?

- 2015 नॅशनल इलेक्टोरल रोल प्युरिफिकेशन अँड ऑथेंटिकेशन प्रोग्राम (NERPAP): डुप्लिकेट नावे काढून टाकण्याच्या प्रयत्नात, निवडणूक आयोगाकडे मतदार ओळखपत्रे आणि आधार यांना जोडणारा कार्यक्रम आहे. ही प्रणाली आधार आणि इलेक्टोरल फोटो आयडेंटिटी कार्ड (EPIC) वरून मतदार डेटा जोडते आणि प्रमाणीकृत करते.
- NERPAP लागू करण्यापूर्वी, भारतीय निवडणूक आयोगाने (ECI) 2014 मध्ये निझामाबाद आणि हैदराबाद जिल्ह्यांमध्ये दोन पथदर्शी कार्यक्रम आयोजित केले होते.
- नंतर, सर्वोच्च न्यायालयाने असा निर्णय दिला की निवडणूक आयोगाने मतदारांच्या माहितीशी आधार लिंक करणे थांबवले पाहिजे कारण ते "पूर्णपणे ऐच्छिक" आहे आणि "या प्रकरणाचा एकप्रकारे या न्यायालयाकडून पूर्ण निवाडा होईपर्यंत अनिवार्य केले जाऊ शकत नाही." त्यानंतर निवडणूक आयोगाने ही प्रक्रिया ऐच्छिक केली.
- या वर्षाच्या सुरुवातीला, ECI ने कायदा मंत्रालयाला पत्र पाठवून अपूर्ण निवडणूक सुधारणांचा, विशेषतः आधार आणि मतदार ओळखपत्र यांच्यातील लिंकचा "त्वरित विचार" करण्याची विनंती केली.

- संसदीय स्थायी समितीकडून शिफारस: कार्मिक, सार्वजनिक तक्रारी आणि कायदा आणि न्याय विभाग-संबंधित संसदीय स्थायी समितीने आपल्या 105 व्या अहवालात मतदार नोंदणी याद्या शुद्ध करण्यासाठी आधारला मतदार यादीशी जोडण्याची सूचना केली आणि परिणामी, मतदार नोंदणी कमी केली. फसवणूक

मतदार याद्या आणि आधार यांचा एकत्रित वापर केल्यावर कोणते फायदे मिळतात?

- निवडणुकीच्या नोंदीसोबत आधारची जोडणी केल्यास अनेक अडचणी दूर होतील, असा प्रशासनाचा दावा आहे.
- पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी: निवासी पत्ते सतत बदलले जातात. त्यामुळे, पूर्वीची नावनोंदणी काढून किंवा रद्द न करता, तीच नावे किंवा नवीन क्षेत्रात नावनोंदणी झाली आहे.
- आधारशी लिंक केल्यानंतर, मतदार यादी डेटा प्रणाली एकाहून अधिक मतदारसंघात किंवा एकाच मतदारसंघात एकापेक्षा जास्त वेळा व्यक्तीची नोंदणी आपोआप ओळखेल.
- ज्या भागात ते "सहसा राहतात" तेथे मतदार नोंदणीची सोय करा.
- आधार, EPIC च्या विपरीत, बायोमेट्रिक माहिती कॅप्चर करते जी विशिष्टता सुनिश्चित करण्यासाठी उपयुक्त आहे, त्यामुळे ते अनेक मतदार ओळखपत्र वापरणाऱ्या प्रॉक्सी मतदारांपासून मुक्त होऊ शकते.
- निवासस्थानातील बदलांसाठी सर्व समायोजने, इत्यादी, सर्व लोकांसाठी सार्वत्रिक मतदान प्रदान करून, सहजपणे केले जाऊ शकतात आणि सत्यापित केले जाऊ शकतात.

- सरकारी आकडेवारीनुसार, 18 वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या बहुसंख्य प्रौढांकडे आधार क्रमांक आहेत आणि 31 ऑक्टोबर 2021 पर्यंत 1,260 दशलक्ष कार्ड जारी केले जातील.
- त्यामुळे नोंदणी, पडताळणी, पत्त्यातील बदल आणि यादीतील त्रुटी आणि वगळण्याची प्रक्रिया निवडणूक नोंदींना आधारशी जोडून सोपी केली जाईल.
- कोणत्याही ठिकाणाहून (आणि आशा आहे की इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने देखील) मतदान भविष्यात उपलब्ध असेल, ज्यामुळे मतदारांना त्यांच्या घरातून किंवा इतर निवडलेल्या ठिकाणांहून मतदान करता येईल.

मतदार यादीशी आधार जोडण्यामुळे कोणत्या समस्या निर्माण होतात?

आधार डेटाबेसमध्ये समस्या आहेत:

- आधार डेटाबेस कधीकधी बोट्यांच्या ठशांशी किंवा अगदी बुबुळाच्या स्कॅनशी जुळत नाही.
- आधार डेटामध्ये डेटाचे उल्लंघन आणि खराब डेटा गुणवत्तेची उदाहरणे आहेत.
- आधार डेटाबेसमध्ये ठेवलेल्या लोकसंख्याशास्त्रीय माहितीच्या अचूकतेची पडताळणी होत नाही. उदाहरणार्थ, कलकत्ता उच्च न्यायालय आणि अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने आधार डेटाच्या वैधतेला आव्हान दिले आहे.
- आधार डेटाची परिणामकारकता हा सार्वजनिक लेखापरीक्षण अहवालाचा विषय नाही.

- राष्ट्रीय आर्थिक सर्वेक्षण 2016-17 नुसार, अयशस्वी आधार प्रमाणीकरणाचा परिणाम म्हणून वगळण्याचे दर 49% ते 5% पर्यंत आहेत. त्यामुळे, ती निवडणूक नोंदीशी जोडल्याने मतदार ओळखपत्र डेटाबेसमधील माहितीची अचूकता धोक्यात येऊ शकते.
- हा कायदा गोपनीयतेच्या मूलभूत अधिकाराचे उल्लंघन करतो, ज्याची व्याख्या पुढास्वामी प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने केली होती.
- पुराव्याच्या जबाबदारीत बदल पूर्वी, सार्वत्रिक प्रौढ मताधिकार (उदाहरणार्थ, घोषरी पडताळणी करून) मिळविण्यासाठी सरकारने मतदार यादीत मतदार नोंदणीची जोरदार अंमलबजावणी केली. हे आता त्यांच्या नावावर अवलंबून आहे जे कदाचित त्यांचे आधार लिंक करू शकत नाहीत किंवा त्यांच्या रोलमध्ये त्यांच्या सतत उपस्थितीचे समर्थन करण्यासाठी पुरावे प्रदान करू शकत नाहीत.
- आधार कायद्यात नमूद केल्याप्रमाणे, आधार हा नागरिकत्वाचा पुरावा नाही, ज्यामुळे गैर-नागरिकांना मतदान करण्यापासून रोखणे अशक्य होते. मात्र, मतदान केवळ नागरिकांसाठीच मर्यादित आहे. दुसऱ्या शब्दांत, मतदार ओळखीसाठी आधार आवश्यक केल्याने गैर-नागरिकांना मतदान करण्यापासून रोखता येणार नाही.
- लोकसंख्याशास्त्रीय डेटा समस्या: मतदार ओळखपत्रांशी आधार लिंक करण्याचा कोणताही प्रयत्न असा डेटा तयार करेल. समीक्षकांनी असे प्रतिपादन केले की मतदार ओळख डेटाचा वापर करून, सरकार "विशिष्ट नागरिकांना हक्कापासून वंचित ठेवण्यास आणि लोकांची प्रोफाइल करण्यास सक्षम आहे." याव्यतिरिक्त, हे जाणूनबुजून लक्ष्य केलेल्या राजकीय प्रचारासाठी आणि खाजगी माहितीच्या व्यावसायिक शोषणासाठी लॉचपॅड म्हणून वापरले जाऊ शकते, जे दोन्ही आदर्श आचारसंहितेच्या विरुद्ध आहेत.
- उदाहरणार्थ, 2018 मध्ये, तेलंगणा आणि आंध्र प्रदेशच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांनी आधार डेटासह मतदार ओळखपत्र एकत्र केले. कार्यकर्त्यांच्या म्हणण्यानुसार, लोकांना आढळून आले की किमान 5.5 दशलक्ष मतदारांचा मतदानाचा हक्क दडपला गेला आहे. त्यानंतर सरकारने आपला निर्णय बदलला.
- हे आवश्यक केल्याशिवाय, जोडणी कार्य करणार नाही: जर आधार देणे आवश्यक असेल तरच वरील सूचीबद्ध सरकारी लाभ दिले जातील.
- आधार लिंक न करण्यासाठी "पुरेसे कारण" परिभाषित करण्यात सरकार अपयशी ठरल्यास मतदारांचा मतदानाचा अधिकार काढून घेतला जाऊ शकतो. जर त्यांनी माहिती सादर करण्यास नकार दिला आणि ती "अयोग्य" मानली गेली तर त्यांची मताधिकार गमावण्याचा धोका असतो.
- स्वारस्यांचा संघर्ष: मतदार यादी अद्ययावत ठेवणे ही मूलतः ECI या स्वतंत्र संवैधानिक संस्थेची जबाबदारी आहे. आधार हे सरकारी साधन आहे, तर UIDAI सरकारद्वारे नियंत्रित केले जाते. आधार नोंदणी किंवा डुप्लिकेशनवर ECI चा कोणताही प्रभाव नाही हे लक्षात घेता, स्वारस्यांचा संघर्ष असू शकतो.
- इतर समस्यांमध्ये ECI आणि UIDAI च्या डेटाबेसमधील डेटा शेअरिंगची व्याप्ती, संमती मिळविण्याच्या पद्धती आणि संमती रद्द केली जाऊ शकते की नाही हे निर्दिष्ट करण्यात योजनेचे अपयश समाविष्ट आहे.

काय करावे लागेल?

- गैर-नागरिकांनी मतदान करण्यासाठी नोंदणी केली आहे आणि काही मतदारांची एकाधिक नोंदणी असू शकते असे दावे करण्यात आले असले तरी, ओळखण्याच्या वेगवेगळ्या पद्धती वापरून या समस्यांचे निराकरण केले जाऊ शकते.
- अवघ्या दोन दिवसांत या कायद्याला दोन्ही सभागृहांनी मंजुरी दिली. हे संसदीय लोकशाहीच्या मूलभूत तत्त्वाला खीळ घालते. म्हणून, नवीन कायदे लागू करण्यापूर्वी प्रशासनाने सार्वजनिक अभिप्राय मागितला पाहिजे आणि अधिक सखोल कायदेविषयक पुनरावलोकन करण्याची परवानगी दिली पाहिजे. संसदीय समितीने संबंधित समस्यांचे विश्लेषण केले पाहिजे आणि योग्य अभिप्राय द्यावा.
- **स्त्रोत→ इंडियन एक्सप्रेस**

GURU DEEKSHAA IAS

संपादकीय विश्लेषण

रोजगारांसाठी गणित आणि विज्ञानाचे ज्ञान आवश्यक असेल.

1. स्टेम क्षेत्रातील महिला:

बद्दल:

- संस्थेने पूर्वी त्या विषयांमधील रोजगार क्षेत्रांचा किंवा अभ्यासक्रमाचा संदर्भ दिला ज्यामध्ये SMET हे संक्षिप्त शब्द वापरून त्या क्षेत्रातील ज्ञान आणि कौशल्ये समाविष्ट आहेत.
- विद्यार्थ्यांना विज्ञान, तंत्रज्ञान, अभियांत्रिकी आणि गणित शिकवण्यासाठी अभ्यासक्रम हा चारही विषयांवर आंतरविद्याशाखीय दृष्टिकोन लागू करण्याच्या आधारावर आधारित आहे.
- भारत हा सर्वात जास्त शास्त्रज्ञ आणि अभियंते निर्माण करणाऱ्या देशांपैकी एक आहे आणि गेल्या अनेक वर्षांमध्ये, STEM ने लक्षणीय वाढ अनुभवली आहे.
- भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 51A नुसार, भारतातील प्रत्येक नागरिकाला वैज्ञानिक स्वभाव, मानवतावाद आणि चौकशी आणि सुधारणेची भावना विकसित करणे हे कर्तव्य आहे.

महत्त्व:

- चांगल्या STEM शिक्षणाद्वारे पुढच्या पिढीतील नवकल्पक, समस्या सोडवणारे आणि गंभीर विचारवंत तयार होतात.
- नॅशनल सायन्स फाउंडेशनच्या मते, पुढील दहा वर्षांत निर्माण होणाऱ्या नवीन नोकऱ्यांपैकी ८०%

भारतातील STEM क्षेत्रात महिलांचा सहभाग:

- भारतामध्ये महिला STEM पदवीधरांचे प्रमाण सर्वाधिक आहे (43%) परंतु तेथे फक्त 14% महिला STEM कर्मचारी आहेत.
- भारतीय STEM क्षेत्रातील पदवीधरांची टक्केवारी ज्यांना शेवटी STEM नोकऱ्या मिळतात त्यांनी नेहमीच महिला पदवीधरांच्या एकूण प्रमाणापेक्षा अधिक प्रश्न उपस्थित केले आहेत.
- विज्ञान आणि तंत्रज्ञान (S&T) STEM मध्ये महिलांच्या सहभागाला चालना देण्यासाठी लवचिक कामाची व्यवस्था आणि लिंग-तटस्थ वेतन प्रदान करून सामाजिक बदलांवर प्रभाव टाकू शकते. S&T ने व्यवसायाच्या जगात स्थलांतर केले आहे आणि संस्था अशा प्रकारे तयार केल्या आहेत.
- स्त्रिया तंत्रज्ञान क्षेत्रात अधिक सहभागी झाल्यामुळे, समाजातील त्यांची सामाजिक-आर्थिक स्थिती वाढेल, ज्यामुळे त्या अधिक मजबूत आणि अधिक महत्त्वपूर्ण होतील.

कमी सहभागाची कारणे:

- स्टिरियोटाइप: कौशल्याच्या अपुरेपणा व्यतिरिक्त, नियुक्त केलेल्या स्टिरियोटाइप केलेल्या लिंग भूमिकांनी STEM व्यवसायांमध्ये स्त्रियांच्या कमी प्रतिनिधित्वास हातभार लावला आहे.

- पितृसत्ता: पुरुषसत्ताक वृत्ती भाड्याने घेण्याच्या सरावांमध्ये, शिष्यवृत्ती आणि फेलोशिप कशा दिल्या जातात आणि इतर क्षेत्रांमध्ये दिसून येतात.
- समाज: घरगुतीपणाच्या मर्यादा, सकारात्मक आदर्शांचा अभाव आणि त्यात बसण्यासाठी सामाजिक दबाव.
- विवाहित, मुले असणे आणि इतर तणाव.
- घर सांभाळण्याचा एक भाग म्हणजे वृद्धांची काळजी घेणे.
- कामावर जाताना शारीरिक सुरक्षेची काळजी घेणे.
- कामाच्या ठिकाणी, लैंगिक छळासह छळवणूक अनेक प्रकारची असू शकते.

महिलांच्या सहभागाला प्रोत्साहन देण्यासाठी

उपक्रम:

विज्ञान ज्योती योजना:

- हे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभागाने (DST) सादर केले होते.
- महाविद्यालयात विज्ञान, तंत्रज्ञान, अभियांत्रिकी आणि गणित (STEM) या विषयात प्रमुख बनू इच्छिणाऱ्या पात्र हायस्कूल मुलींसाठी, ते खेळाचे क्षेत्र समतल करण्याचा प्रयत्न करते.
- याव्यतिरिक्त, ते दुर्गम भागातील महिला विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शाळेपासून विज्ञानातील करिअरपर्यंतच्या मार्गाचे नियोजन करण्यात मदत करण्यासाठी एक्सपोजर देते.

GATI योजना:

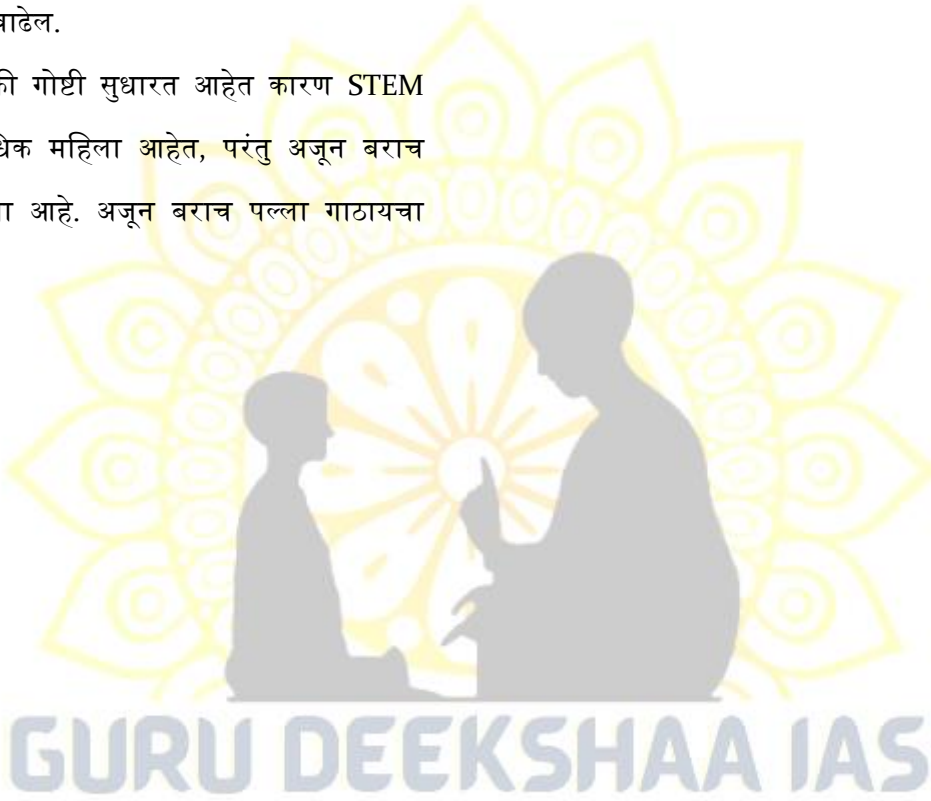
- परिवर्तन करणार्या संस्थांसाठी लिंग प्रगती एक व्यापक चार्टर आणि STEM (GATI) मध्ये लैंगिक समानतेचे मूल्यांकन करण्यासाठी एक प्रणाली प्रदान करेल.
- नॉलेज रिसर्च ॲडव्हान्स्मेंट थ्रू नर्चरिंग (किरण):
- 2014-15 मध्ये राबविण्यात आलेल्या या उपक्रमामुळे महिला शास्त्रज्ञांना शैक्षणिक आणि प्रशासनातील त्यांचे करिअर वाढवण्याची संधी आहे.
- KIRAN कार्यक्रमांपैकी एक, "महिला शास्त्रज्ञ योजना," बेरोजगार महिला वैज्ञानिक आणि तंत्रज्ञांना, विशेषतः ज्यांनी व्यावसायिक सब्बॅटिकल, करिअर निवडी घेतल्या आहेत त्यांना देते.

उचलण्यासाठी आगामी पावले:

- समस्या दोन पातळ्यांवर हाताळली जाणे आवश्यक आहे: सामाजिक स्तर, ज्यासाठी चालू कामाची आवश्यकता आहे आणि संस्थात्मक आणि धोरण स्तर, जेथे त्वरित कारवाई करणे शक्य आहे.
- STEM प्रमुख कंपन्यांमध्ये सुरु असलेली लैंगिक तफावत दूर करण्यासाठी पायाभूत सुविधांना आधार देण्यासाठी गुंतवणूक करणे, लैंगिक समानतेला चालना देण्यासाठी संस्थांना प्रोत्साहन देणे, निर्णय घेण्याची पारदर्शकता वाढवणे इत्यादींची नितांत गरज आहे.

- परंतु मुलींना महाविद्यालयात STEM विषयात प्राविण्य मिळवण्यासाठी आणि माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक स्तरावर विज्ञानाचा अभ्यास करण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यापूर्वी, शाळांनी प्रथम "तेजस्वीतेचे लिंग आधारित आदर्श" काढून टाकले पाहिजेत.
- यामुळे महिलांना त्यांच्या आकांक्षा साध्य करण्यासाठी सक्षम बनवण्यासोबतच विविध दृष्टीकोनांना अनुमती देऊन संशोधन वाढेल.
- हे स्पष्ट आहे की गोष्टी सुधारत आहेत कारण STEM फील्डमध्ये अधिक महिला आहेत, परंतु अजून बराच पल्ला गाठायचा आहे. अजून बराच पल्ला गाठायचा आहे.

2. फेशियल रेकग्निशन तंत्रज्ञानः

फेशियल रेकग्निशन म्हणजे काय?

- चेहऱ्यावरील ओळख हे बायोमेट्रिक तंत्रज्ञानाचा एक प्रकार आहे जे एखाद्या व्यक्तीच्या विशिष्ट चेहऱ्यावरील वैशिष्ट्यांचा वापर करून ते ओळखण्यासाठी आणि वेगळे करण्यासाठी वापरते.
- चेहऱ्यांचे फोटो आणि व्हिडीओजचा एक मोठा डेटाबेस AFRS द्वारे चालवण्यासाठी ठेवला जातो. त्यानंतर, अज्ञात व्यक्तीच्या ताज्या प्रतिमेची तुलना वर्तमान डेटाबेसशी जुळणी शोधण्यासाठी आणि व्यक्तीची ओळख करण्यासाठी केली जाते. हे दृश्य टिपण्यासाठी सर्सास सीसीटीव्ही फुटेजचा वापर केला जातो.
- नमुना शोधण्यासाठी आणि जुळण्यासाठी वापरले जाणारे कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्र "न्यूरल नेटवर्क्स" म्हणून ओळखले जाते.

चेहरा ओळखण्याचे फायदे:

वाढलेली सुरक्षा:

- 3D बायोमेट्रिक प्रणाली आणि इन्फ्रारेड कॅमेरे वापरून चेहऱ्यावरील ओळखीची प्रभावीता वाढवता येते.
- कर्मचारी आणि पाहुण्यांवर लक्ष ठेवणे व्यवसायाच्या मालमत्तेचे संरक्षण करण्यात मदत करू शकते.
- चेहऱ्यावरील ओळखीच्या मदतीने कोणतेही घुसखोर, लुटारू किंवा इतर घुसखोर शोधणे सोपे होईल.

- सरकारी एजन्सी दहशतवादी किंवा इतर गुन्हेगारांना त्यांचे चेहरे स्कॅन करून ओळखण्यासाठी फेशियल रेकग्निशन वापरू शकतात. अतिरिक्त फायदा असा आहे की तंत्रज्ञानाशी तडजोड केली जाऊ शकत नाही कारण पासवर्ड घेण्यासारखे किंवा बदलण्यासारखे काहीही नाही.
- खाजगी उपकरणे लॉक करण्यासाठी आणि खाजगी वापराच्या बाबतीत खाजगी सुरक्षा कॅमेऱ्यांसाठी चेहरा ओळखणे हे एक सुरक्षा तंत्र असू शकते.

प्रक्रिया वेगवान:

- चेहरा एका सेकंदात ओळखला जाऊ शकतो, जो व्यवसायांसाठी खूप उपयुक्त आहे.
- नियमित सायबर हल्ल्यांच्या आणि अत्याधुनिक हॅकिंग साधनांच्या युगात, व्यवसाय जलद आणि सुरक्षित तंत्रज्ञान शोधतात. चेहऱ्याची ओळख जवळजवळ तात्काळ असल्याने, ते एखाद्या व्यक्तीची द्रुत आणि कार्यक्षम पडताळणी सक्षम करते. या तंत्रज्ञानाला फसवण्याची अडचण हा आणखी एक फायदा आहे.

स्वयंचलित ओळख:

- पूर्वी, सुरक्षा अधिकार्यांना वैयक्तिकरित्या एखाद्या व्यक्तीची ओळख पटवावी लागायची, जी चुकीची होती आणि खूप वेळ लागत असे. तथापि, आधुनिक चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञान हे पूर्वीच्या ओळखण्याच्या तंत्रांपासून पूर्णपणे स्वतंत्र, जलद आणि अत्यंत अचूक आहे.

- 3D चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाचा विकास आणि इन्फ्रारेड कॅमेऱ्यांच्या वापरामुळे चेहऱ्यावरील ओळख अचूकतेची पातळी लक्षणीयरीत्या सुधारली आणि ती युक्ती करणे अत्यंत आव्हानात्मक बनले.

नियमित एकत्रीकरण:

- फेशियल रेकग्निशन तंत्रज्ञान हे समाकलित करणे तुलनेने सोपे आहे. एकत्रीकरणासाठी कोणतेही अतिरिक्त शुल्क नाही कारण बहुतेक चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञान बहुतेक सुरक्षा कार्यक्रमांशी सुसंगत असतात. एक वास्तविक विजय-विजय परिस्थिती.

टच पॉइंट्सची संख्या कमी करते:

- फिंगरप्रिंटिंगसारख्या पारंपारिक सुरक्षा प्रक्रियेपेक्षा चेहऱ्याची ओळख कमी मानवी संसाधने वापरते. शिवाय, यासाठी समोरासमोर किंवा व्यक्तींशी शारीरिक संवाद आवश्यक नाही. त्याऐवजी, प्रक्रिया स्वयंचलित आणि सुव्यवस्थित करण्यासाठी ते आणव वापरते.
- दरवाजे उघडण्यासाठी, स्मार्टफोन अनलॉक करण्यासाठी, एटीएम वापरण्यासाठी किंवा पारंपारिकपणे पिन, पासवर्ड किंवा की आवश्यक असलेली इतर कोणतीही क्रिया करण्यासाठी आवश्यक असलेल्या टच पॉइंट्सची संख्या देखील कमी झाली आहे.

कमी जंतू सामग्री:

- प्रवाशांना त्यांच्या हँड सॅनिटायझरसाठी प्रत्येक विमानतळ चेकपॉईंटवर पोहोचण्याची आवश्यकता नाही जिथे त्यांना ओळख सादर करण्याची विनंती केली जाते कारण चेहऱ्यावरील ओळखीसाठी शारीरिक संपर्काची आवश्यकता नसते.

गहाळ शोधण्यात मदत:

- मुलांसह हरवलेल्या लोकांना शोधण्यासाठी कायद्याच्या अंमलबजावणीद्वारे चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाचा वापर केला जातो.
- म्हातारपणाचे अनुकरण करणारे आणि भविष्यात मूल कसे दिसेल याचा अंदाज लावणाऱ्या सॉफ्टवेअरच्या संयोगाने वापरल्यास, चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञान बऱ्याच काळापासून हरवलेल्या व्यक्तीला ओळखण्यात मदत करू शकते.

वैद्यकीय उपचार वाढवते:

- चेहऱ्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाचा अनपेक्षित वापर म्हणजे अनुवांशिक विकार शोधणे.
- काही प्रकरणांमध्ये, चेहऱ्यावरील ओळखीचे सॉफ्टवेअर चेहऱ्याच्या सूक्ष्म वैशिष्ट्यांचे विश्लेषण करून कोणत्या विशिष्ट अनुवांशिक विकृतींमुळे विशिष्ट रोग झाला हे निर्धारित करण्यात सक्षम होऊ शकते. पारंपारिक अनुवांशिक चाचणीपेक्षा ही प्रक्रिया जलद आणि कमी खर्चिक असू शकते.

चेहरा ओळखण्याच्या तंत्रज्ञानाचे तोटे:

- डेटा धारणा: आज जगात अस्तित्वात असलेल्या डेटाच्या प्रमाणात, डेटा स्टोरेज अमूल्य आहे. खूप चांगला चित्रपट असो किंवा संग्रहित करण्यासाठी 100,000 चेहरे असो, प्रत्येक गोष्टीसाठी जागा आवश्यक आहे. त्यानुसार, फक्त 10 ते 25 टक्के चित्रपटाचे विश्लेषण करणे आवश्यक आहे जेणेकरून चेहर्यावरील ओळख प्रणाली कार्य करेल.
- याचा सामना करण्यासाठी, अनेक व्यवसाय माहिती हाताळण्यासाठी आणि प्रक्रियेची वेळ कमी करण्यासाठी मोठ्या संख्येने संगणक वापरतात. तंत्रज्ञानाने लक्षणीय प्रगती करेपर्यंत हा अडथळा दूर होणार नाही.

असुरक्षा समजून घेणे:

- फेशियल रेकग्निशन तंत्रज्ञानाच्या अचूकतेवर विवाद होऊ शकत नाही.
- याव्यतिरिक्त, कॅमेऱ्याच्या स्थितीत थोडासा बदल किंवा तुम्ही ज्या प्रकारे टक लावून पाहत आहात ते देखील अपरिहार्यपणे त्रुटी निर्माण करेल.
- चेहर्यावर प्रक्रिया केली जाते की नाही यात कॅमेरा अँगल महत्त्वाची भूमिका बजावतो. चेहरा ओळखण्याची प्रणाली समोरील, 45 अंश, प्रोफाइल आणि अधिकसह विविध कोनातून चेहरा ओळखण्यास सक्षम असणे आवश्यक आहे, जे निश्चितपणे काही आव्हाने सादर करेल.

लोकांच्या आणि समाजाच्या गोपनीयतेच्या

अधिकाराला धोका आहे:

- आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून पोलिसांना चोरट्यांचा माग काढता येईल. तथापि, यात कोणालाही कधीही, कुठेही शोधण्याची क्षमता देखील आहे.
- चेहर्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाद्वारे सादर केलेल्या वैयक्तिक गोपनीयतेसाठी संभाव्य जोखीम गंभीर नकारात्मक आहे. भविष्यातील संभाव्य वापरासाठी त्यांच्या चेहऱ्याचे फोटो गोळा करून डेटाबेसमध्ये साठवण्यावर लोक आक्षेप घेतात.
- केंब्रिज, मॅसॅच्युसेट्स आणि सॅन फ्रान्सिस्को, कॅलिफोर्नियासह काही समुदायांनी गोपनीयतेच्या चिंतेमुळे कायद्याची अंमलबजावणी करणाऱ्या रीअल-टाइम फेस रेकग्निशन पाळत ठेवण्यावर बंदी घातली आहे. या परिस्थितीत पोलिसांकडून सुरक्षा कॅमेरा व्हिडिओचा वापर करण्यास परवानगी आहे, परंतु वास्तविक वेळेत चेहर्यावरील ओळख तंत्रज्ञानाचा वापर नाही.

कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) चेहर्यावरील ओळख

प्रणालीमध्ये नियमांची कमतरता आहे:

- टच-फ्री बायोमेट्रिक उपस्थिती प्रणालीच्या वापराचे नियमन करण्यासाठी जगातील कोणत्याही सरकारकडे स्पष्ट धोरण किंवा मार्गदर्शक तत्त्वे नाहीत. जगभरातील काही शहरे आणि प्रदेशांनी हे तंत्रज्ञान आधीच बेकायदेशीर बनवले आहे कारण ते लोकांच्या संभाव्य हानीमुळे.

जगाच्या अनेक भागांमध्ये आधीच चेहरा ओळख-आधारित उपस्थिती प्रणाली कार्यरत आहे, जरी ही ठिकाणे अनियंत्रित आहेत. परिणामी, मोठ्या संख्येने लोकांचा डेटा आधीच धोक्यात आहे.

अंमलबजावणी खर्च जास्त आहेत:

- तंत्रज्ञानाची किंमत असते. फेशियल रेकग्निशन सॉफ्टवेअर अत्यंत क्लिष्ट आहे आणि अचूकता आणि वेग याची खात्री देण्यासाठी सर्वोत्तम कॅमेरे आवश्यक आहेत.

अद्याप नियोजन टप्प्यात:

- जरी अत्यंत अत्याधुनिक, चेहर्यावरील ओळखीचे सॉफ्टवेअर परिपूर्ण नाही. वांशिक किंवा लिंग भेद निश्चित करण्यासाठी AI ची अचूकता अजूनही वादातीत आहे. वजनातील बदल, केशरचना बदल आणि चेहर्यावरील केसांचा विकास यासह स्वरूपातील बदलांचा मागोवा घेण्यातही असंख्य तंत्रज्ञानांना त्रास होतो.

एखाद्याच्या निवडीच्या स्वातंत्र्याचे उल्लंघन करते:

- चीन, UAE, उत्तर कोरिया, इराण आणि इराक सारख्या मर्यादित नागरी हक्क असलेल्या देशांमध्ये, नागरिकांची हेरगिरी करण्यासाठी आणि त्रासदायक समजल्या जाणाऱ्या व्यक्तींना ताब्यात घेण्यासाठी चेहर्याची ओळख नियमितपणे वापरली जाते.

डेटामध्ये कमकुवतपणा निर्माण केला जातो:

- फेशियल रेकग्निशन डेटा स्टोरेजसाठी वापरल्या जाणाऱ्या डेटाबेसची सुरक्षा ही आणखी एक चिंता आहे.
- बँका, पोलीस विभाग आणि संरक्षण संस्थांनी मिळवलेले आणि वापरलेले फेशियल स्कॅन डेटाबेस हॅकर्सने आधीच तोडले आहेत.

फसवणूक आणि इतर गुन्हेगारी क्रिया घडण्यास सक्षम करते:

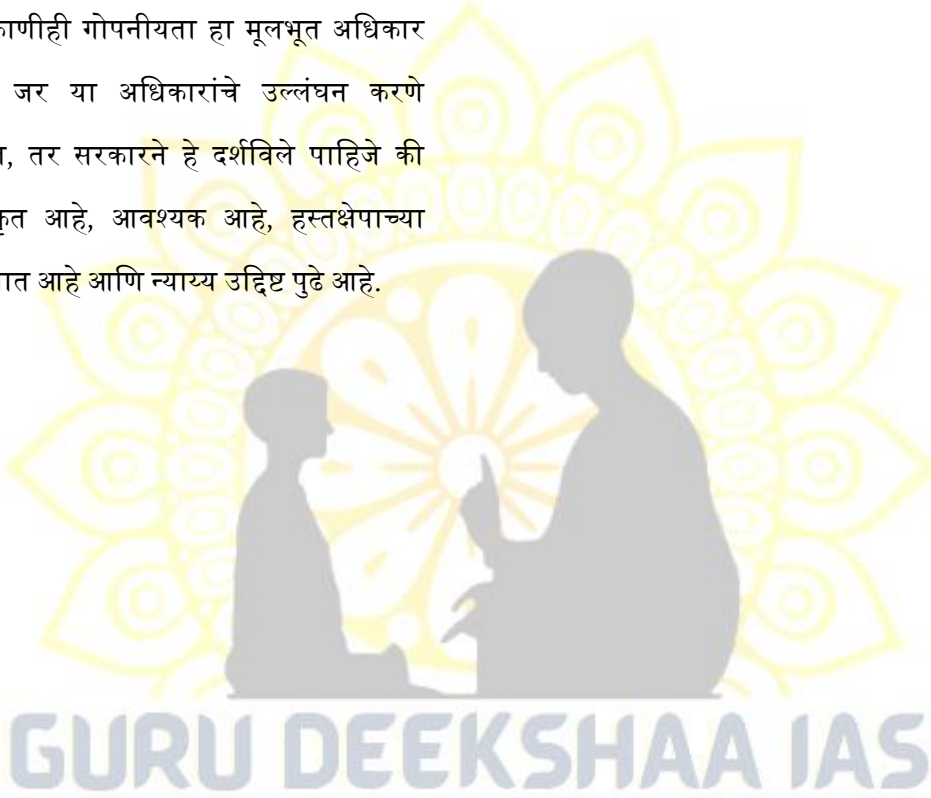
- चेहरा ओळखण्याचे तंत्रज्ञान वापरूनही, गुन्हेगार निष्पाप बळीवर हल्ला करू शकतात. ओळखीची फसवणूक करण्यासाठी ते लोकांबद्दल संवेदनशील माहिती मिळवू शकतात, जसे की फेशियल स्कॅनद्वारे घेतलेले आणि डेटाबेसमध्ये संग्रहित केलेले फोटो आणि व्हिडिओ.
- ही माहिती चोराला बँक खाती उघडण्यास, क्रेडिट कार्ड आणि इतर कर्ज मिळविण्यास, या गोष्टी करण्यास आणि पीडिताची ओळख वापरून गुन्हे करण्यास सक्षम करते.
- फसवणुकीच्या पलीकडे, गुन्हेगार चेहरा ओळखण्याच्या तंत्रज्ञानाद्वारे पीडितांचा पाठलाग करू शकतात किंवा त्यांना त्रास देऊ शकतात.
- उदाहरणार्थ, सार्वजनिक ठिकाणी घेतलेला स्नॅपशॉट स्टॉकर्सद्वारे त्यांच्या लक्ष्यांबद्दल अधिक शोधण्यासाठी, ते कोण आहेत आणि ते कोठे राहतात यासह उलट प्रतिमा शोध करण्यासाठी वापरले जाऊ शकतात.

- याव्यतिरिक्त, वर्तन गुन्हेगार म्हणून वर्गीकृत होण्यापूर्वी पीडितांना दुखापत होऊ शकते कारण तंत्रज्ञान गुन्हा कायद्यापेक्षा वेगाने प्रगती करतो.

पुढील पायऱ्या:

- पुट्टास्वामी प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने सांगितले की, सार्वजनिक ठिकाणीही गोपनीयता हा मूलभूत अधिकार आहे. शिवाय, जर या अधिकारांचे उल्लंघन करणे आवश्यक असेल, तर सरकारने हे दर्शविले पाहिजे की कारवाई अधिकृत आहे, आवश्यक आहे, हस्तक्षेपाच्या गरजेच्या प्रमाणात आहे आणि न्याय्य उद्दिष्ट पुढे आहे.

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- ✍ First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- ✍ Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- ✍ Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

